

В ректораті ОДУ

Відбулося перше цього року засідання ректорату, на якому стояли питання поточної життєдіяльності університету.

У зв'язку з тим, що 13 травня минає 125 років з дня заснування нашого учбового закладу, ректорат розглянув попередні організаційні заходи підготовки до ювілею. Передбачені, зокрема, офіційні збори з участю представників інших університетів країни, виставки літератури й архівних матеріалів, ювілейне видання історії університету, тощо.

Начальник планово-фінансового відділу ОДУ В. А. Мурдян ознайомив членів ректорату з методикою розрахування вартості підготовки спеціаліста в нашому вузі. Відповідні розрахунки показали, що підготовка одного спеціаліста в університеті коштує на сьогодні 17.300 карбованців.

Проректор ОДУ Л. О. Ануфрієв довів до відома ректорату зміст двох документів — рекомендації методичної ради МДУ про введення у вузах країни вступного екзамену з іноземної мови на всіх факультетах. Вирішено конкретну ухвалу з цього питання залишити за вченими радами факультетів.

Другий документ — наказ Держкомосвіти СРСР № 833 від 9 листопада минулого року. Він викликав загальну зацікавленість присутніх своїм змістом. Адже йдеться про уніфікацію вимог під час оцінки рівня фундаментальної підготовки випускників, що проводиться в ході атестації і самоатестації вузів країни, а також про нагромадження досвіду в справі створення радянської тестової системи контролю якості підготовки спеціалістів. До 1 лютого цього року в Головну державну інспекцію учбових закладів вузи вже мають подати фонди комплексних завдань із закріплених спеціальностей.

Ті, хто розробить кращі фонди контрольних завдань, одержать премії (від 100 до 500 карбованців).

Створюються також фонди контрольних завдань для оцінки рівня професійної компетентності науково-педагогічних кадрів.

Опрацюватимуть єдину методичку і складатимуть контрольні завдання спеціальні групи, до роботи в яких дозволено залучати близько 10 процентів штатного професорсько-викладацького складу відповідних кафедр. Цим людям буде знижено навчальне навантаження до 50 процентів строком на два місяці.

Розглянув ректорат також питання про використання дорогого устаткування на хімфаку. З інформацією на цю тему виступив проректор з наукової роботи М. М. Чесноков. Приводом для розмови стала історія з дорогим мас-спектрометром (108 тисяч карбованців), що його три роки тому придбав колишній керівник НДЛ-10 С. М. Кравченко. За браком приміщення апарат так і не встановили, але додану до нього обчислювальну машину все ж пустили в діло — використовують у дослідних роботах. Якщо судити з інформації, то розв'язати проблему можна було, списавши старий спектрометр і передислокувавши частину лабораторії професора Л. Д. Скрильова до іншого приміщення.

В принципі таке рішення ректорат і ухвалив. У ньому лише підкреслено, що надалі питання купівлі устаткування, вартість якого перевищуватиме 10 тисяч карбованців, треба обов'язково погоджувати з проректором з наукової роботи. Без його візи бухгалтерія рахунки до оплати не прийматиме.

На засіданні ректорату заслухано звіт Б. П. Чибаря за підсумками роботи університетської цивільної оборони. Визначено завдання на новий навчальний рік.

(Закінчення на 2-й стор.)

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

ЗА НАУКОВІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА.

Видається з 1933 р.

№ 2 (1775).

12 СІЧНЯ 1990 РОКУ.

Ціна 2 коп.

назустріч виборам

Висування кандидатів закінчилось

ВИКЛАДАЧІ, ПРАЦІВНИКИ І СТУДЕНТИ ОДЕСЬКОГО ДЕРЖУНІВЕРСИТЕТУ, ВИСУНУТІ КАНДИДАТАМИ В НАРОДНІ ДЕПУТАТИ УКРАЇНСЬКОЇ РСР І ДЕПУТАТИ МІСЦЕВИХ РАД. КАНДИДАТИ В НАРОДНІ ДЕПУТАТИ УКРАЇНСЬКОЇ РСР

Аппатов Семен Іосипович — професор, завідувач кафедрою нової і новітньої історії. Висунутий колективом університету

Бошко Юрій Петрович — секретар комітету комсомолу ОДУ. Висунутий пленумом Центрального райкому ЛКСМ України

Васильев Анатолій Семенович — доктор юридичних наук,

декан юридичного факультету. Висунутий Фондом милосердя імені доктора Гааза

Романов Юрій Сергійович — завідувач відділом Астрономічної обсерваторії. Висунутий Одеським відділком Спілки наукових та інженерних товариств

КАНДИДАТИ В ДЕПУТАТИ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Голубенко Лідія Миколаївна — доцент, декан факультету РГФ. Висунута колективом факультету

Ермошкін Сергій Миколайович — старший викладач кафедри РКІ. Висунутий колективом кафедри й деканатом по роботі з іноземними студентами

Зайцев Валерій Олександрович — доцент кафедри філо-

(Закінчення на 2-й стор.)

ХОЧЕТЕ СПІВАТИ В КАПЕЛІ!

Аби лишень хист мали і на репетиції ходити не лінувалися — визнання прийде.

23 лютого ц. р. хорова капела ОДУ, яка здобула звання народного самодіяльного колективу УРСР, виїждить на гастролі до Оулу (Фінляндія). Для своїх майбутніх слухачів хористи підготували різноманітну про-

граму. В концертах прозвучать як класичні твори (Рахманінов, Глінка), так і українські й російські, а також фінські народні пісні. Своєрідним подарунком для оульських слухачів стане виконання популярних одеських пісеньок. Зичимо найбільших успіхів капелі і її незмінному керівникові Аллі Петрівні Серебрі.

А. ВІКТОРОВА.

Фото В. ПАЩУКА.

ВИСУВАННЯ КАНДИДАТІВ ЗАКІНЧИЛОСЬ

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

софії. Висунутий колективом кафедри філософії гуманітарних факультетів
Козицький Сергій Васильович — доцент кафедри загальної фізики. Висунутий колективом НДЛ-2
Орзи Марко Пилипович — професор, завідувач кафедри державного й адміністративного права. Висунутий колективом юридичного факультету
Чесноков Михайло Миколайович — професор, проректор з наукової роботи. Висунутий колективом інституту фізики.

КАНДИДАТИ В ДЕПУТАТИ МІСЬКОЇ РАДИ

Глинська Людмила Яківна — доцент кафедри органічної хімії. Висунута колективом хімфаку
Доленко Леонід Харлампійович — доцент, декан по роботі з іноземними студентами. Висунутий колективом деканату і кафедри РРІ
Єсауленко Вячеслав Валентинович — студент IV курсу історичного факультету. Висунутий пленумом Центрального райкому ЛКСМ України м. Одеси
Кузьмін Сергій Вікторович — завідувач сектором НДЛ-2. Висунутий колективом НДЛ-2
Малаявін Дмитро Віссаріонович — доцент кафедри англійської граматики. Висунутий асоціацією жертв незаконних репресій
Немченко Юрій Анатолійович — доцент кафедри історії КІРС. Висунутий колективом кафедри історії КІРС
Мережняк Борис Аркадійович — доцент, заступник декана юридичного факультету. Висунутий колективом юрфаку
Подольняк Зінаїда Іванівна — старший викладач кафедри іноземних мов гуманітарних факультетів. Висунута колективом факультету РГФ
Студеников Ігор Васильович — студент IV курсу історичного факультету. Висунутий пленумом Одеського міського райкому ЛКСМ України
Тарасенко Тамара Андріївна — доцент кафедри філософії гуманітарних факультетів. Висунута колективом кафедри філософії гуманітарних факультетів
Туляков Вячеслав Олексійович — асистент кафедри кримінального права. Висунутий пленумом Приморського райкому ЛКСМ України м. Одеси
Чередниченко Олександр Павлович — старший науковий працівник ГНДЛ-3. Висунутий колективом ГНДЛ-3.

КАНДИДАТИ В ДЕПУТАТИ РАЙОННОЇ РАДИ

Герштейн Михайло Аркадійович — студент IV курсу історичного факультету. Висунутий пленумом Центрального райкому ЛКСМ України м. Одеси
Григоревський Ігор Володимирович — студент IV курсу факультету РГФ. Висунутий колективом факультету
Єрмоленко Олександр Васильович — голова студентського профкому. Висунутий пленумом Приморського райкому ЛКСМ України м. Одеси
Калинюк Олег Борисович — студент III курсу юридичного факультету. Висунутий колективом факультету
Каракаш Ілля Іванович — доцент кафедри трудового права. Висунутий пленумом Центрального райкому Компартії України м. Одеси
Махлайчук Віктор Миколайович — науковий співробітник НДЛ-2. Висунутий колективом НДЛ-2.
Муравін Олександр Борисович — старший викладач кафедри кримінального права. Висунутий колективом юридичного факультету
Танцюра Галина Федорівна — доцент кафедри аналітичної хімії. Висунута колективом хімічного факультету
Филипенко Артем Олександрович — студент IV курсу історичного факультету. Висунутий пленумом Центрального райкому ЛКСМ України м. Одеси

Нині відбувається реєстрація кандидатів в депутати в окружних виборчих комісіях. В одному з номерів газети ми повідомимо читачів про результати реєстрації і в якому окрузі буде балотуватися той чи інший кандидат.

В РЕКТОРАТІ ОДУ

(Закінчення.
Початок на 1-й стор.)
ТЕМА ДО РОЗДУМІВ

Мені подобаються засідання ректорату. В сумбурі думок, висловлюваних часом не цілком до речі, можна іноді завважати досить чіткі тенденції, що дають підстави для точних діагнозів захворювань університету. От і цього разу — чого варте було обговорення лише одного питання: куди подіти мас-спектрометр, який іще й в ужитку не побував? З лаконічних висловлювань товаришів М. М. Чеснокова, М. П. Коваленка, Л. Д. Скрильова, Ф. В. Макождея, С. М. Кравченка, В. Т. Жилова і навіть з репліки Л. Х. Калустяна вималювалася досить цікава картина.

Назвемо лише деякі з «синдромів». Була, наприклад, ідея створити в університеті дослідницький комплекс — організацію колективного використання в інтересах різних наукових підрозділів вузу унікального устаткування. Реалізувати її не вдалося, конкретних виводів не визначено. Далі, у закупівлях устаткування чи об-

ладнення не було жодної системи. Брало, що траплялося, — без найменшого огляду на реальні потреби і можливості розміщення придбаного. Закуплене устаткування використовувалося від нагоди до нагоди, а по-справжньому зацікавлені люди доступу до нього не мали (відомість!). Що ж до прокату устаткування, то про це й мови не заходило.

Дублювання. Виявляється, в університеті є вже п'ять... мас-спектрометрів! Якщо до цього додати репліку Л. Х. Калустяна: «По університету «гуляє» невідомого устаткування десь, мабуть, на 500 тисяч карбованців», — то можна не мати ані найменшого сумніву, що в нашому університеті досі не навчилися рахувати грошей. Тож звідки починати мову про госпрозрахунок? А тим часом вона лунає, і то з досить високим трибуном. А в нашому університеті? Навести хоч би який-такий порядок з використанням матеріальних засобів у науковій сфері — це вже було б добре.

М. ЩЕРБАНЬ.

ПРО ТВОРЧІСТЬ ПИСЬМЕННИКА- ПУБЛІЦИСТА

Черговий, п'ятий випуск серії бібліографічних покажчиків «Письменники Одеси», що їх видає Наукова бібліотека імені Горького, присвячений життю і творчості письменника-публіциста, народного депутата СРСР Бориса Федоровича Дерев'янка (укладач — завідувача відділом бібліотеки Л. М. Смічок).

В покажчику дано коротку біографічну довідку (у ній, зокрема, згадується про те, що ще студентом ОДУ Б. Ф. Дерев'янка був літпрацівником нашої газети); в тематичних розділах у хронологічній послідовності названо книжки письменника, публікації в збірниках, у періодиці, укладання й редагування різних видань. В одному з розділів подано публікації про літературну й громадську діяльність Бориса Федоровича.

Цей бібліографічний посібник, безперечно, приверне увагу не лише літературознавців, журналістів і книголюбів, а й численних читачів і прихильників газети «Вечерняя Одеса», якою Б. Ф. Дерев'янка керує з дня її заснування — уже близько 16-ти років.

О. ГУБАР,

до 45-річчя Перемоги

За тридцять місяців фашистської окупації міста Одеси масових репресій зазнало близько трьохсот тисяч радянських громадян.

Репресії проти мирного населення розпочалися вже з перших днів окупації. 19 жовтня 1941 року окупанти зігнали 22 тисячі чоловік, здебільшого євреїв, до бараків колишніх порохівих складів (3—4 станції Чорноморської дороги), забили двері, облили приміщення запальною рідиною і підпалили...

22 червня 1975 року в районі стрільбищного поля, де тепер парк ім. Горького, відкрито пам'ятник жертвам фашизму 1941—1944 рр. Автори монумента — скульптор С. Д. Голванов і архітектор В. Г. Лобков.

Фото І. СИЛЬНИЦЬКОГО.

І НАУКОВА, Й ПІЗНАВАЛЬНА

(ПРО ІСТОРИКО-КРАЄЗНАВЧУ КОНФЕРЕНЦІЮ,
ЩО ВІДБУЛАСЯ В М. РЕНІ 2—4 ЛИСТОПАДА 1989
РОКУ)

Скажу відверто, запрошення до участі в історико-краєзнавчій конференції, що мала проходити в місті Рені, я сприйняв з почуттям якоїсь роздвоєності. З одного боку, ідея такого заходу та ще й у районному центрі області, що не має якоїсь особливої слави і не такому вже й багатолюдному, чимось мене вабила. З другого — присвячення зустрічі пам'яті людини маловідомої і мені зовсім незнайомої, викликало почуття якоїсь непевності. Забігаючи наперед, відзначу, що конференція за своєю організацією та насиченістю науковою інформацією це почуття роздвоєності зняла. Більше того, зараз її можна оцінити як корисну, цікаву, дуже вдалу.

Конференція за темою «Історія й археологія Нижнього Подунав'я» була присвячена пам'яті професора Ленінградського університету Аристіда Івановича Доватура (4 листопада 1897—17 березня 1982).

Організаторами конференції виступили Одеська обласна і Ренійська районна організації охорони пам'яток історії і культури, Охоронна археологічна експедиція управління культури Одеського облвиконкому, обласний і районний відділи народної освіти, обласна станція юних туристів, Ренійський райком партії.

Не повторюватиму всього того, про що вже мовилося з приводу конференції в обласній пресі. Спинюся лише на кількох аспектах оцінки конференції. Зокрема, на причетності до неї професорсько-викладацького складу історичного факультету і участі в її роботі студентів-істориків.

Матеріали конференції видали, на подив, у жанрі збірки тез тиражем 500 примірників. У роботі редколегії брав успішну участь доцент А. Д. Бачинський. Рецензували збірку доценти А. Г. Загинайло і Н. І. Колужко. Підготували й пода-

ли на конференцію доповіді й інформації викладачі й працівники істфаку професор В. М. Станко, доценти Ф. О. Самойлов, Р. Д. Бондар, С. Я. Булатович, Т. М. Попова, А. Д. Бачинський, асистент І. М. Шкляєв, лаборант С. Д. Місероні-Корнеева, а також С. Б. Охотников, В. Г. Кушнір та інші. З доповідями на конференції виступили І. М. Шкляєв та автор цих нотатків.

Студентську науково-дослідну роботу на історичному факультеті репрезентували змістовні доповіді, з якими виступили В. Баранова (IV курс), М. Байрактар (III курс) і Л. Герогієва (V курс). При цьому М. Байрактар, крім своєї доповіді, виступила ще й як співавтор доповіді «Ренійці-ковці». Задля справедливості та настанови слід зазначити, що студентські доповіді не були різноманітними в одному — майстерності виголошення. Ораторського мистецтва, отже, треба вчитися. І вчитися наполегливо саме в стінах університету всім. І обов'язково брати участь у наукових конференціях будь-якого рангу та жанру, щоб виробити в собі навички публічного мовлення.

Серед доповідачів, до речі, було чимало недавніх випускників факультету, і це не може не радувати. Робота конференції широко висвітлювалася на сторінках районної газети «Придунайська іскра». Тут були опубліковані й назі архівні дані зі «Справи № 42. Частина 1-ї. «Утверждение Высочайшим приказом производства в прапорщики 1-й Одесской школы по приказу Одесского военного округа от 20 ноября 1915 года № 807». Документальний матеріал, що його дослідив автор цих рядків у Центральному державному військово-історичному архіві СРСР (м. Москва), цікавий передусім тим, що в ньому йдеться про випускників Одеської школи прапорщиків — уродженців краю, в тому числі й з Ренійського району, які визнали Велику Жовтневу революцію і стали до лав її захисників, займаючи посади так званих військових спеців.

Закінчити розмову хочеться нагадуванням про те, що не за горами — навесні цього року — чергова звітна студентська наукова конференція. Дерзайте, товариші студенти, готуйтеся до неї. Випробуйте свої сили в наукових розвідках, доповідях, повідомленнях. Виробляйте в собі навички публічних наукових виступів. Успіху вам!

І. КАЛМАКАН,
доцент кафедри історії СРСР,
заст. голови секції документальних пам'яток обласної організації Українського товариства охорони пам'яток історії і культури.

Спортклуб ОДУ інформує

З 14 по 26 грудня минулого року проходила першість ОДУ з баскетболу серед чоловіків. За підсумками змагань, перше місце присуджено команді біологічного факультету, друге — юридичному, третє — РГФ, четверте — хімічному, п'яте — фізичному, шосте — філологічному. Команди механіко-математичного й історичного факультетів подали заявки, але на змагання не вийшли.

Найрезультативнішими гравцями визнано другокурсника РГФ С. Гросицького (93) і третьокурсника біофаку С. Потапова (95).

М. НИКОЛАЩЕНКО,
головний суддя змагань.
Триває студентська спартакіада ОДУ. Після шести видів

програми (шахи, шашки, баскетбол, кульова стрільба, гирьовий спорт, футбол) місця розподілилися так (вказуємо в дужках місця відповідно до кожного виду спорту): 1. юрфак (5, 3, 2, 2, 1); 2. біофак (3, 6, 1, 3, 6, 7); 3. фізфак (2, 2, 5, 5, 1, 6); 4. ГГФ (8, 4, 3, 1, 3, 4); 5. мехмат (1, 1, 8, 7, 3); 6. РГФ (4, 7, 6, 4, 4, 8); 7. хімфак (6, 5, 4, —, 9); 8. філфак (9, —, 7, 6, 5, 5); 9. істфак (7, —, —, 9, —, 2).

Під час сесії і канікул (з 15 січня по 15 лютого) пройде спартакіада серед працівників університету з баскетболу, футболу, настільного тенісу, шашок і шахів, кульової стрільби, бадмінтону.

З 9 по 18 грудня проходила першість вузів з волейболу серед жінок. Збірна команда нашого університету провела шість зустрічей, чотири з них виграла і одну прогнала. Незадовго, на останню з ігор не вийшли члени команди другокурсника фізфаку Олена Ревеліна, другокурсниця Наталя Турганова, через що команди й зарахували поразку.

Загальний підсумок нашої збірної — друге місце серед дванадцяти колективів, які брали участь у змаганнях. Найкращу гру показали капітан команди третьокурсника юрфаку Ірина Ашурова і студентка II курсу мехмату Олена Ворожейкіна. Тренер команди — викладач кафедри фізвиховання С. Борозенець.

К «АЛЬМА-МАТЕР» — СО ВСЕХ ШИРОТ

СОСТАВ ПРОФКОМА ОГУ Президиум:

Алифанова Л. И. — началь-
ник учебной части
Бонецкий А. С. — ботсад
Вербенко В. Н. — филфак
Демьянчук О. П. — зам.
председателя профкома —
лаборатория № 5
Калустьян Л. Х. — предсе-
датель профкома
Кац В. М. — НИИ физики
Коваленко О. И. — бухгал-
терия
Краснянский М. П. — ка-
федра истории КПСС
Магордей Ф. В. — НИЛ-10
Маликов Л. В. — началь-
ник спортивно-оздоровите-
льного лагеря
Мамонтов В. П. — химфак
Полянский Ю. Е. — юрфак
Сафонов В. В. — физфак
Смирнова Н. А. — мехмат
Стайков А. И. — химфак
Суховская С. В. — кафед-
ра политекономии
Черкес М. Е. — юрфак

Комиссии:

Организационно-массовая

Гребцова И. С. — юрфак
Демьянчук О. П. — предсе-
датель комиссии
Кастыркина А. В. — науч-
ная библиотека
Полянский Ю. Е. — юрфак
Чанышева Г. И. — юрфак
Черкес О. Я. — УВЦ
Черкес М. Е. — юрфак
Шевченко Н. И. — НИЧ

Производственно-массовая

Алифанова Л. И. — учебная
часть
Воробьева В. А. — физфак
Золотко А. Н. — физфак
Осадчук Л. А. — физфак
Реут В. В. — мехмат
Сафонов В. В. — предсе-
датель комиссии — физфак
Чайчук С. В. — НИЛ-4
Чеботарь В. В. — факуль-
тет РГФ
Щетникова Р. А. — кафед-
ра философии естественных
факультетов

Жилищно-бытовая

Бадеева А. А. — истфак
Вербенко В. Н. — филфак
Куталова М. И. — физфак
Левченко Л. А. — кафедра
политекономии
Магордей Ф. В. — НИЛ-10
Милютин С. М. — биофак
Подрезова М. А. — научная
библиотека
Смирнова Н. А. — мехмат
Стайков А. И. — химфак
Суховская С. В. — предсе-
датель комиссии

По охране труда и технике безопасности

Бонецкий А. С. — ботсад
Ибрагим-Заде Д. Д. — ГГФ
Кац В. М. — НИИ физики
Комаров Н. И. — астро-
номическая обсерватория
Мамонтов В. П. — предсе-
датель комиссии
Маргашук С. В. — НИЛ-1
Польвиная А. Н. — НИИ
физики
Приходько В. М. — биофак

По культурно-массовой и спортивной работе

Андрианова М. И. — дека-
нат по работе с иностран-
ными учащимися
Барда С. И. — факультет
РГФ
Гарбузов Г. А. — астро-
номическая обсерватория
Гудимович Т. Ф. — химфак
Осадчий А. К. — мехмат
Попичко А. Ф. — кафедра
физвоспитания
Ревенко Г. В. — кафедра
научного социализма

По социальному страхованию

Дунаевская Р. Л. — бухгал-
тер профкома
Калустьян Л. Х. — предсе-
датель комиссии
Коваленко О. И. — бухгал-
терия ОГУ
Маликов Л. В. — начальник
спортивно-оздоровительного
лагеря
Песчакер Н. И. — учебно-
экспериментальные мастер-
ские
Прохоренко А. Т. — адми-
нистративно-хозяйственная
часть
Шестака И. С. — астро-
номическая обсерватория

По трудовым спорам

Чанышева Г. И. — юрфак
Черкес М. Е. — от профко-
ма — юрфак

С 15 ноября по 15 декаб-
ря на физическом факуль-
тете ОГУ работала школа-
семинар, собравшая бывших
иностранцев учащихся, вы-
пускников физфака разных
лет.

— За последние десятиле-
тия наш факультет подго-
товил более 50 специали-
стов для социалистических и
развивающихся стран —
ГДР, Чехословакии, Кубы,
Гвинеи, Конго, и др., — го-
ворит зам. декана физфака
по работе с иностранными
студентами, доцент В. П.
Олейник. — Мы и раньше
проводили такие встречи раз
в два года, но впервые за-
няли в школе — семинаре
продолжались месяц и но-
сили характер повышения
квалификации. Специали-
стам из развивающихся
стран был оплачен обрат-
ный проезд, все участники
школы — семинара получили
денежное пособие и были
поселены в общежитии. Они
прослушали три спецкурса,
работали в лабораториях на
современном оборудовании,
выступали с сообщениями
на кафедрах и в лаборато-
риях, за каждым был за-
креплен научный руково-
дитель.

Возможно, скоро будет
введена новая форма обу-
чения иностранных студен-
тов, бакалавров и аспиран-
тов с валютной оплатой.
Студенты из развивающихся
стран заинтересованы в та-
кой форме обучения.

Когда будет решен во-
прос о валютной оплате,
факультет сможет обра-
титься к нашим выпускни-
кам с целью расширения
круга желающих обучать-
ся в Одесском университе-
те.

Мы беседуем с двумя
участницами школы — семи-
нара, физиками из ГДР и
Чехословакии Клаудиа-Ве-
роникой Мейстер и Марией
Бардосовой, закончившими
физфак в 1976 году. Они —
давние подруги, вместе учи-
лись и даже жили в одной
комнате в общежитии, но
здесь встретились нежиданно.

Доктор Мейстер работа-
ет в Центральном институте
астрофизики АН ГДР в
Потсдаме. Продолжает под-
держивать профессиональ-
ные контакты со своими учи-
телями — профессорами
В. М. Адамяном, Н. П. Ко-
валенко, доцентом И. М.

точка зрения

Принимая самое активное уча-
стие в реализации стратегиче-
ского курса КПСС на револю-
ционную перестройку, профсо-
юзы в СССР строят свою дея-
тельность в соответствии с ле-
нинским положением о месте
и роли профессиональных со-
юзов в политической системе
социалистического общества.
Какую сторону деятельности
профсоюзов мы бы ни взяли,
считал В. И. Ленин, «профсо-
юзы суть школа, школа объе-
динения, школа солидарности,
школа защиты своих интере-
сов, школа хозяйничанья, шко-
ла управления».

Актуально звучат сегодня
пророческие слова о возрас-
тании роли трудящихся масс
в строительстве социалисти-
ческого общества, приведенные
В. И. Лениным в докладе
на II Всероссийском съезде
профсоюзов: «Чем шире и чем
глубже происходящий в обще-
стве переворот, тем многочис-
леннее должно быть число лю-
дей, которые этот переворот
совершают, которые являются
творцами этого переворота в
подлинном смысле слова».

Исходя из этой закономер-
ности, В. И. Ленин утверждал,
что после взятия рабочим клас-
сом политической власти в
свои руки профсоюзы стано-
вятся «главным создателем но-
вого общества».

Ткаченко. Тепло вспоминает
К. В. Мейстер своего дип-
ломного руководителя Г. И.
Салистру, с которым она
вновь встретилась в Одес-
се.

Доктор Мейстер участву-
ет в Международной гео-
физической программе СЭВ
в подгруппе «Магнитосфер-
ные возмущения», ее рабо-
ты публикуются в западных
научных журналах. Она счи-
тает, что участие в такой
школе — семинаре много да-
ет в плане повышения ква-
лификации — здесь чита-
лись лекции по новым на-
правлениям науки, с которы-
ми она непосредственно не
связана, но о них надо знать
и учитывать их в своей ра-
боте. Доктор Мейстер отме-
тила высокий уровень про-
читанных спецкурсов, кото-
рые вели зав. лабораторией
Я. О. Ройзин (по элект-
ронике некристаллических
систем), доцент кафедры
физической электроники
В. И. Солдщенко (по раз-
работке интегральных схем),
ст. научный сотрудник В. П.
Кушир (по вопросам вы-
сокотемпературной сверх-
проводимости).

Мария Бардосова рабо-
тает в институте техниче-
ской кибернетики Словацкой
Академии наук в Братисла-
ве. Со 2-го курса универси-
тета ее научным руководи-
телем был профессор В. К.
Важенов. После окончания,
уже на родине, аспирантуры
и защиты диссертации М.
Бардосова работала в про-
мышленности, затем в ин-
ституте бытовой радиоаппа-
ратуры в Братиславе, вне-
дрила свои разработки по
проблемам систем компакт-
ных дисков. Сейчас их ин-
ститут сотрудничает в этой
области с Таллинским пред-
приятием Пунаэ РЭТ (ра-
диоэлектроника).

— Здесь в лаборатории, —
говорит М. Бардосова, —
ведутся исследования, име-
ющие точки соприкоснове-
ния с нашими работами, и
мы договорились о сотруд-
ничестве. Думаю, что ме-
сяц для проведения таких
занятий, как школа-семинар.

Профсоюзы и перестройка

Вклад профсоюзов в реали-
зацию социальной программы
партии, улучшение условий
труда и быта трудящихся труд-
но переоценить. Тем не менее
следует отметить, что концеп-
ция развитого социализма, по-
нимавшаяся многими профсо-
юзными деятелями как пол-
ностью исключая социаль-
ные диспропорции и означаю-
щая разрешение всех общест-
венных противоречий, послужила
основанием для утвержде-
ния о якобы автоматическом
неуклонном повышении значе-
ния профсоюзов, росте их ав-
торитета в трудовых коллек-
тивах, усилении их воздействия
на решение проблем экономи-
ки и социальной сферы. Эти
утверждения мешали устране-
нию недостатков в профсоюз-
ной работе. Вредны при этом
не конфликты, не противоре-
чия между профкомами и ад-
министрацией, а, наоборот, иллю-
зия полного соглашения в
отношениях между ними. Мож-
но привести много примеров,
когда профсоюзный комитет
вместо того, чтобы быть ре-
альным равноправным партне-
ром администрации, оказыва-
ется всего лишь послушным
исполнителем всех ее решений.

Страна Советов переживает
критический период перест-
ройки. Перестроечные процес-
сы, пронизав все сообщества,
дошли до трудовых коллекти-

— оптимальный срок. Про-
слушанные курсы лекций
расширяют кругозор, дают
возможность связать какие-
то модели со своей сферой
деятельности. Я заведу от-
делом, много занимаюсь
организационной работой,
времени не хватает. Здесь
у меня была возможность
поработать в библиотеке с
новой литературой по нашей
проблематике, изданной на
русском языке, — эта ли-
тература у нас менее до-
ступна, чем западная.

В беседе с нами, заведу-
ющей лабораторией Я. О.
Ройзин отметил, что все
участники школы-семинара
проявили интерес к прочи-
танным спецкурсам — они
стремятся получить от спе-
циалистов в своей области
отобранную и сконцентриро-
ванную информацию.

В связи с этим мне вспо-
мнились дискуссии о сво-
бодном посещении лекций
студентами. Те, у кого нет
потребности ходить на лек-
ции, либо не видят в препода-
вателе квалифицированного
специалиста, способного
дать глубокие и осмыслен-
ные знания, либо сами не
заинтересованы в получении
этих знаний. И та форма
«свободного посещения», ко-
торая сегодня предлагается

студентам, не решает про-
блем качественного обуче-
ния.

Со многими участниками
школы-семинара, — сказал
Я. О. Ройзин, — установле-
ны перспективные научные
контакты. Так, при содейст-
вии Карлоса Морено (Куба)
будет заключен договор с
Гаванским университетом и
институтом вычислитель-
ной техники где он работа-
ет. Группа специалистов, за-
нимающихся оптической
записью информации, наме-
рена сотрудничать с Марией
Бардосовой и ее коллегами.
Близкими проблемами зани-
мается в Берлинском уни-
верситете прощолодний дип-
ломник профессора Н. П.
Коваленко Гюнтер Клаус.

Обсуждались также воз-
можности сотрудничества с
исследователями универси-
тета в Конакри (Гвинея) по
проблемам преобразования
солнечной энергии.

Проведение подобных
школ-семинаров для выпуск-
ников факультета — иностран-
ных граждан может
стать одной из популярных
форм международного науч-
ного сотрудничества, набира-
ющего силу в Одесском уни-
верситете.

Б. ВЕРНИКОВА.

РЕКТОРАТ ОГУ

объявляет конкурс на эмблему Одесского госуниверситета,
в котором могут принять участие все желающие.

Эскиз эмблемы должен быть исполнен на ватмане обще-
принятого стандартного формата и представлен в редакцию
«ЗНК» не позднее 25 января с. г.

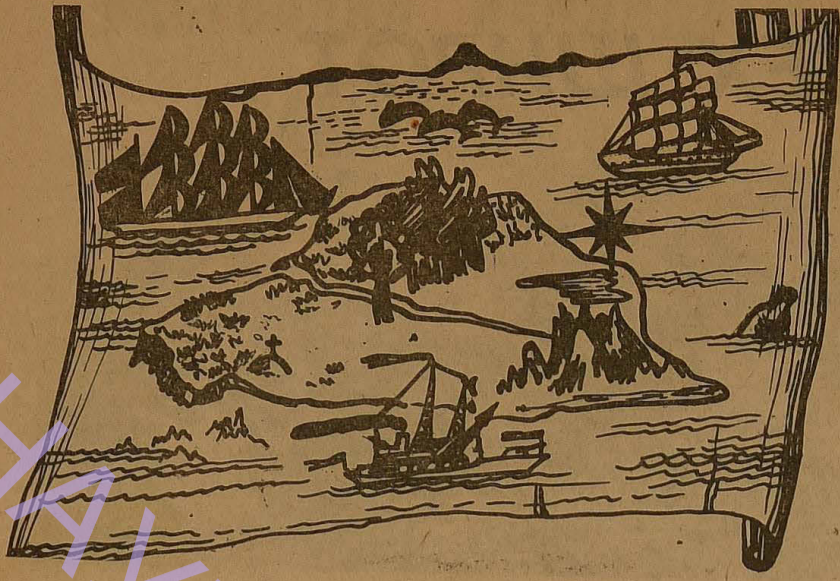
Победитель конкурса получит денежное вознаграждение.

выступают, по определению
В. И. Ленина, как «школа соли-
дарности». Здесь у советских
профсоюзов свои задачи и
функции, прежде всего со-
действия укреплению мира и
развитию международного со-
трудничества, участие в меж-
дународном профсоюзном
движении.

Свою международную функ-
цию защиты интересов трудя-
щихся советские профсоюзы
осуществляют в переломный
период мировой истории, ко-
гда человечеством еще пол-
ностью не осознаны те проис-
шедшие в мире глубокие пере-
мены, которые затрагивают
основы его существования.

Конструктивный обмен мнени-
ями между профсоюзами
разных стран необходим в ре-
шении и других глобальных
проблем. Осуществляя свою
деятельность в качестве одно-
го из важнейших звеньев по-
литической системы социализ-
ма, профессиональные союзы
СССР должны внести существен-
ный вклад в борьбу за ус-
корение социально-экономи-
ческого прогресса человечест-
ва, за обновление политиче-
ского мышления народов всех
стран, за укрепление мира на
Земле.

Кунайди Мохамед,
студент IV курса
физфака (Марокко).

Разные мысли приходят в голову, когда собираешься в дальнюю дорогу. Нам предстоит лететь в ФРГ для подписания договора о сотрудничестве Одесского и Регенсбургского университетов.

ФРГ... Западная Германия... Германия... Вереница замысловатых ассоциаций, связанных с этим словом. Вспоминаю отца-фронтовика: с первых дней войны — на передовой. И тут же — воспоминание о 1956-м: мы, студенты — «целинники» попали тогда в немецкое село и поражались трудолюбию, доброте, сердечности сельчан...

подземные гаражи. Нам было незатруднительно окунуться в университетскую атмосферу: с удовольствием отмечаешь, что университеты везде одинаковы по самому своему духу. Как говорил Т. С. Элиот, «их долг — охранять знания, искать истину и, насколько это в человеческих силах, добывать мудрость».

Много одинаковых факультетов, не меньше сходных с нашими проблем. Гости-примильные хозяева проявляют огромный интерес к сотрудничеству — не только между университетами, но и между нашими городами. Потому-то

Запомнилась торжественная церемония смены ректоров университета. В самой просторной аудитории собрались студенты, преподаватели, научные сотрудники, гости (ректоры других университетов, представитель правительства Баварии, делегации университетов-побратимов из Сегады и Одессы). Студенческий хор и оркестр весьма профессионально исполнили три части торжественной «Глории» А. Вивальди. Прощальную речь произнес уходящий ректор профессор Х. Бунгерт: поблагодарил коллектив за плодотворную совместную работу. Слова благодарности в адрес старого ректора произносит баварский министр науки и культуры господин Х. Цехетмайр,

другие гости. А вот выступление студентов и преподавателей напомнили нам собрания в родном ОГУ. Научные сотрудники требовали гласности в университете (слово «гласность» произносилось по-русски); студенты настаивали на необходимости демократизации университетской жизни, их представительства в сенате (то же, что у нас ученый совет), увеличении числа мест в общежитиях, улучшении условий учебы (последнее крайне озадачило: вспомнилась, например, стоматологическая клиника, где обучаются студенты-

поощряет длительную работу на этом предприятии. Недавно на заводе появились вакансии; конкурс был подстать тому, что у нас на факультете романо-германской филологии: 10 человек на место...

Находясь в Регенсбурге, мы постоянно чувствовали заинтересованность хозяев в установлении с нашей страной деловых неформальных отношений. Время наше было уплотно до предела, переговоры интенсивно велись на многих факультетах и кафедрах и завершились подписанием совместного протокола. Большинство факультетов Одесского университета будут активно сотрудничать со своими немецкими коллегами. Достигнута договоренность об обмене группами студентов (соответственно германистов и славистов) на безвалютной основе, а также о приеме в ОГУ уже на коммерческой основе студентов-русистов из Регенсбурга.

Торгово-промышленная палата Регенсбурга взяла на себя посредничество в установлении деловых связей между физическим факультетом ОГУ и западногерманской фирмой «Домино».

Подоспело время отъезда. Мы благодарим Регенсбургский университет за внимание и заботу: трудно представить себе более теплый прием. С

Здравствуй, Бавария!

«Он из Германии туманной привез учености плоды...» — Пушкин...

Есть между нами похвала без лести, И дружба есть в упор, без фарисейства, Поучимся ж серьезности и чести На Западе, у чуждого семейства.

А это — Осип Манделштам, «К немецкой речи». И снова — иные мотивы, теперь уже у Цветаевой:

О дева всех румянее Среди зеленых гор — Германия! Германия!

Позор!.. ...Так какая же она на самом деле, Германия? Западная Германия дня сегодняшнего?

Эти путевые заметки не могут, конечно, дать исчерпывающего ответа, но мозаика впечатлений все же складывается в более или менее целостную картину.

...Когда идешь по узким средневековым улочкам Регенсбурга, где на каждом шагу — «дела давно минувших дней» — городская ратуша XIV века, многочисленные старинные кирпичи, искусно выделенные древние фундаменты и балки реставрированных домов, многие из которых строились десятилетиями (или даже столетиями, как, например, собор Св. Петра), удивления достойным становится тот факт, что четвертый баварский «Уни» (университет) построен всего за три года: в 1964—1967 гг.

Университет, в котором ныне обучается около 16 тысяч студентов, занимает площадь в 150 гектаров в пригороде. Впрочем, отсюда не более 15—20 минут пешего хода до центра.

Строгие параллелепипеды корпусов, разбросанных среди аккуратных лужаек и связанных запутанными переходами, образуют единый живой организм. Тут есть все для учебы и отдыха: библиотека на 2,2 миллиона томов, вычислительный центр, клиника, ботанический сад; под университетскими зданиями — обширные

в составе нашей делегации — заместитель председателя Одесского горисполкома В. И. Журавок.

Обербургомистр Регенсбурга господин Ф. Фибакер устроил для нас прием в помещении старой ратуши. Огромный холодный зал, обстановка кинематографического средневекового замка, на возвышении — трон императора.

Лидия Николаевна Голубенко, декан факультета романо-германской филологии, увезет с собой впечатление о тех мгновениях, когда присела на трон и с его высоты заявила на нас, современных деловых мужчин, так непохожих на рыцарей, некогда бряцавших доспехами в этом зале...

Виктор Иванович Журавок вручил обербургомистру сувенир (живописное полотно), передал приглашение нашего мэра В. К. Симоненко посетить Одессу с целью подписания соглашения о сотрудничестве между нашими городами. Оно может состояться, однако только после обсуждения этого вопроса на заседании регенсбургского городского Совета. Орган этот многопартийный, суждения и оценки его состава неоднозначны, так что ситуация не так проста. Появившаяся в местной газете большая статья о приеме нашей делегации обербургомистром была написана в довольно благожелательном тоне.

Еще один яркий фрагмент воспоминаний о поездке — экскурсия в немецкий Парфенон — Валгаллу. Валгалла — дословно «царство мертвых», «царство Геллы» (вот откуда зловещая булгаковская красавица) — величественное сооружение с колоннадой на высоком берегу Дуная — воплотило идею баварского короля Людвига I. 250 мраморных ступеней ведут от подножия холма к храмовой террасе. Изнутри храм опоясывает мраморный фриз с рельефами на темы германской истории. Под фризом на консолях и постапентах установлены мраморные бюсты выдающихся граждан Германии.

медики, — огромные площади, тщательно отделанные интерьеры, оранжерея в холле, маски, куклы, муляжи, с которыми «работают» студенты).

Затем профессор Х. Бунгерт надел тяжелую золотую цепь — символ власти и самого университета — на шею нового ректора профессора Х. Альтнера, и тот произнес программную речь, серьезную, под стать моменту, и в то же время несколько ироничную, словно бы он посмеивается над всей этой торжественностью и парадностью передачи власти. Наконец, студенческий оркестр исполняет попури на тему популярных мелодий Д. Керка — торжественная церемония подходит к концу.

Как все это далеко от наших университетских (и только ли университетских?) «ритуалов» смены руководства, зачастую напрочь лишенных элементарного такта, уважения к человеку...

В последний день пребывания в Регенсбурге городской Совет организовал для нас экскурсию на автомобильный завод БМВ. Это производство совершенно разрушило наши устоявшиеся представления о заводах и фабриках, как о чем-то дымном и замусоренном, но символически «пафос труда». Представьте себе зеленую лужайку, на которой — невысокое, но просторное строение из блестящего гофрированного алюминия. Назначение его никому не известно — вокруг ни мусора, ни металлолома, — но вот попадаешь вовнутрь и видишь автороботный конвейер, лакокрасочный цех: все это управляется ЭВМ с небольшим числом операторов, да еще деловито снующими... роботами. Склады вообще отсутствуют — уже на стадии сборки все автомобили куплены и оборудуются в соответствии с пожеланиями и материальными возможностями клиентов.

Продолжительность пятидневной рабочей недели — 45 часов, причем каждая четвертая пятнадцатая отпускная. Система начисления пенсий

таким — не всегда встречается даже и тогда, когда бываешь гостем в различных городах и регионах собственной страны. Можно сказать, что мы чувствовали себя на этой «Терра инкогнита», как дома. Впечатление такое, будто прежде мы были в анабиозе, будто спали в течение долгих лет, и вот проснулись в незнакомом мире, где обычные человеческие ценности — доброжелательность, внимание, предупредительность, участие — естественны и значимы. Видимо, действительно пришли другие времена. «Спасибо, господин Горбачев, за 9.XI.1989 г.» — такие лозунги висели на стенах в Регенсбургском университете. Новая политика нашего общества, ориентирующаяся на общечеловеческие ценности, поворачивает Запад в нашу сторону.

Литературовед Ю. Архипов так представляет феномен современной Западной Германии («Литературная газета» от 13 декабря 1989 г.): «Каждая нация проходит свою историю, словно коридор, уставленный зеркалами. На разных этапах в этих зеркалах отражаются разные лики нации. В моменты совпадения интересов нации и государства лик этот симпатичен и светел. В моменты отчуждения государства от своего народа — отвратительно искажен. Германия переболела фантастической по своему изуверству болезнью. Сегодняшние же немцы — это немцы эпохи романтизма, эпохи Шиллера и Гельдерлина, добросовестные, педантичные трудяги с налетом сентиментальной мечтательности, какими их и запечатлела русская классика в лице Тургенева и Толстого».

Мне нравится такая модель. Только такие немцы могли сказать, прощаясь с нами, слова, которые слышу до сих пор: «Вы не представляете, как нам нужна ваша перестройка!»

Николай КОВАЛЕНКО, профессор, проректор ОГУ

«Тройка» по латыни

ФЕЛЬЕТОН

Поскольку я имел несчастье стать журналистом, мне особенно нечем гордиться, ибо еще Оноре де Бальзак сказал: «Журналисты засоряют литературу», а теодор Драйзер тоже произнес три слова: «Журналисты внушают ужас». Есть еще одно определение: «журналистика — вторая древняя профессия». Ну, а какова первая — вы знаете.

В журналистику меня завлекли незабвенной памяти люди — Андрей Недзведский и Александр Вакалинский, работавшие в «Знамени коммунизма» в 1946 году. Когда я был еще в шинели, но уже без погон, они завели меня в кабинет редактора и сказали:

— Вот Николаев!
Редактор попросил их удалиться из кабинета, а меня начал экзаменовать. Сткрыл сейф, достал оттуда сулею водки и налил стакан:

— Пей!
Я выпил залпом. Он спросил: — Еще?
Я сказал: — Нет!

Он сказал: — Будешь работать в отделе культуры.

Мне потом рассказывали, что когда пришел наниматься на работу выпускник нашего университета Костя Осипов, то он выпил два стакана, и редактор его сразу же определил в отдел сельского хозяйства.

У редактора были свои методы подбора кадров. Были у него и причуды. Он возомнил, что знает латынь и часто пересыпал свою речь черт знает чем. Например, однажды он вызвал меня и сказал: — Мой дорогой гомо сапиенс, надо сделать опус — рецензию на спектаклиус.

Я принял игру и ответил: — Не могу, дорогой гомо редакторус. Он сказал:

— Надо через немогус, амикус бонус, иначе я тебя выигнус, будет мортус-сальто-морталес...

Я вспомнил фразу римских гладиаторов и торжественно произнес:

— Аве, редакторус, моритурите салютант!

— А что это значит? — спросил он.

Я перевел: «Привет, редактор, идущие на смерть салютуют тебе».

— Здорово, — сказал он, — ты, значит, на самом деле кое-что знаешь. Давай выпьем!

— Давай, — сказал я, — ин вино веритас!

После этой фразы редактор был потрясен. Он обнял меня и мы снова выпили.

Мы быстро стали друзьями. Латынь помогла мне продвигаться по службе. С полставки я перешел на полную ставку, потом меня сделали зав. отделом, потом...

Так что латынь, как видите, сыграла большую роль в моей жизни.

Когда я хотел произвести впечатление в культурном обществе, я читал стихи Квинта Горация Флакка, которые знал наизусть:

Экзеги монумент и т. д.
Когда в магазинах опустели полки, когда пришлось стоять в очереди за дефицитом, мне слышалось древнее:

— О tempora! О mores!
По поводу исчезновения мыла древние латиняне, наверное, сказали бы: «Санитас ин гигиенус» — Здоровье в гигиене».

Открылся Съезд народных депутатов, и я уже произношу:

— Дум спиро сперо! Пока живу, надеюсь!

Вот говорят: Мemento мори. Не надо! Лучше сказать: «Вивере мemento!» — Помни о жизни! И еще: «Вита зине либертате, нигили!» (Жизнь без свободы — ничто!).

Почему я так хорошо все это помню со студенческих времен? А потому, что не уставал повторять слова незабвенного замечательного нашего преподавателя Владимира Евтихевича Черняховского: «Бене дисциплину! Мemento! Хорошие ученики ежедневно упражняют свою память!»

И еще из головы не выходит фраза: «Omnia mea mecum porto» — «Все мое ношу с собой».

Ношу с собой «тройку» по латинскому языку.

Ношу с собой любовь к Альме матер — нашему Одесскому университету.

Ношу с собой память о замечательных встречах с друзьями, сокурсниками русского отделения нашего филфака.

Ношу с собой слова старинной студенческой песни: Гаудеамус игитур Овенес дум сумус! (Будем веселиться! Пока мы молоды!)

В. НИКОЛАЕВ, выпускник ОГУ 1941 года.

ПИШИТЬ НАМ:

270057, Одеса-Центр вул. Петра Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДИТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24, 1-й поверх, кімната, 9.

ДЗВОНІТЬ:

Тел. 23-84-13.

Редактор М. ЩЕРБАНЬ.